

VEZETŐK LAPJA

A MAGYAR CSERKÉSZVEZETŐK ÉS SZÜLŐK FÉLÉVI ÉRTESÍTŐJE

A TARTALOMBÓL

ÁR ELLEN, TÖRETLEN IRAMBAN
Helyzetjelentés a Külföldi Magyar Cserkészszövetség
IFJÚSÁGNEVELŐ ÉS MAGYARSÁGŐRZŐ MUNKÁJÁRÓL

A CSERKÉSZFOGADALOM

A KOVÁSZ ÓRS

NEGYVENNYOLC ÜZENETE

LEVÉL A TISZTITÁBORBÓL

A NÉPDAL SZEREPE A MAGYAR CSERKÉSZETBEN

ÜZENET A SZERKESZTŐTŐL

2002

93. SZÁM

Dömötör Gábor

ÁR ELLEN, TÖRETLEN IRAMBAN

Helyzetjelentés a Külföldi Magyar Cserkészszövetség ifjúságnevelő és magyarságörző munkájáról

Azt szokták mondani, hogy egy emigráció fennmaradásának határa kb. 50 év. Mennyire igaz ez a magyar emigrációt illetően?

A II. Világháború után kimenekült magyar emigránsok nagy része már meghalt, gyermekeik is 60 év körüliek. Az 1956-ban kijöttek szintén nagyrészt a hatvanat tapossák. A régebben erős tömbökben élő magyarság egyre inkább szétszóródik, módosabb villanegyedekbe költözik. A magyar intézmények gyengülnek, sok helyen megszűnnek, ingatlanuk idegen kezekbe kerülnek. Egyre kevesebben járnak az egyházak magyar nyelvű istentiszteleteire, csökken a magyar újságok száma. Úgy tűnik, hogy az 50 éves korhatár valóra válik: az idő árja elsöpri a külföldi magyarságot.

Pedig a külföldi magyarság sokat tett és továbbra is sokat tehet az összmagyarság érdekében. A kommunista uralom évtizedeiben a nyugat tudatában tartotta a megszállt ország helyzetét, hangoztatta azokat az igazságokat, melyeket az otthoniak nem tudtak hangoztatni, ellensúlyozva a hivatalos hatalom propagandáját. Átmentett olyan kulturális értékeket, mint Wass Albert, Márai Sándor és sok más külföldi író művei, amelyek akkor a Kárpát-medencében tiltott olvasmányok voltak, manapság pedig nagy népszerűségnek örvendenek. Amióta erre lehetőség nyílt – elsősorban a rendszerváltás óta, de esetenként már azelőtt is – jelentős anyagi segítséggel támogatja az otthoni, elsősorban a kisebbségi sorban élő, határokon túli magyarságot. Egyre több külföldi magyar vállalkozó fektet be Magyarországon, külföldi magyarok hasznos üzleti kapcsolatok lehetnek az anyaország számára. Mindezeken kívül pedig, mint külföldi állampolgárok, befolyásolhatják kormányaikat az otthoni magyarság érdekében.

Egy cselekvésre képes külföldi magyarság fennmaradása tehát nemzeti érdek. Ehhez viszont az szükséges, hogy a kiöregedő nemzedéket fiatalok pótolják. Olyan fiatalok, akikben él a magyarságukhoz való kötődés, méghozzá nem homályos nosztalgián, hanem konkrét ismeretekeken alapuló és ezért szilárd, maradandó kötődés. Olyan fiatalok, akik szívesen áldoznak időt és energiát magyar ügyekre, mert ennek szellemében nevelkedtek. Olyan fiatalok, akik szellemileg és gyakorlatilag jól fel lettek készítve az életre, akik sikeresen megállják helyüket saját pályájukon és ezért hasznos kapcsolatok lehetnek az anyaország felé, ugyanakkor pedig önzetlenül is támogathatnak magyar ügyeket. Végül pedig olyan fiatalok, akiknek erkölcsi magatartása bizalmat és elismerést biztosít számukra mind a magyar, mind a külföldi társadalomban.

A külföldi magyarság fennmaradása tehát attól függ, hogy milyen sikerrel tudjuk a nemzedékváltást végrehajtani. Ennek két előfeltétele van. Az egyik, olyan fiatalok nevelése, mint amilyeneket az előbb jellemeztem. De ez nem elég. Az idősebb nemzedéknek tudatosan arra kell törekednie, hogy átadja az eddig általa végzett munkát a következő generációnak. Ez igen kevés helyen történik meg kellő időben. Az idősebbek ragaszkodnak eddigi munkakörükhöz, úgy érzik, hogy jobban tudják végezni, nem adják át, azzal a megokolással, hogy nincsenek is erre megfelelő és vállalkozó fiatalok. Ennek eredményeként azok a

szervezetek, amelyek nem törődtek időben a valódi fiatalítással, a felelőségek céltudatos átadásával, lassan kiöregszenek és megszűnnek.

Ezeknek a gondolatoknak háttérével szeretném a legnagyobb külföldi magyar ifjúságnevelő intézménynek, a Külföldi Magyar Cserkészszövetségnek helyzetét vizsgálni. Mert mi is az idő árja ellen úszunk. A második világháború utáni menekülttáborokban született, 57 éve fennálló szervezetünk is ki van téve mindazoknak a kihívásoknak, amelyekkel a külföldi magyarság küszködik. Vegyük hát szemügyre helyzetünket, erős és gyenge oldalainkat, az idő múlásának és a változó körülményeknek kihívását, valamint azokat az új megoldásokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy továbbra is életképes, hatékony szervezet maradjassunk.

JELENLÉGI HELYZETÜNK

Általános helyzetünk nem mondható rossznak. Továbbra is 70 csapatunk van, négy földrészen, tizenegy országban. Létszámunk több éve stabil 4 500. Legtöbb csapatunk tartja létszámát, egyesek létszáma csökken, de máshol növekszünk, sőt, új csapatok is alakulnak. Öt éve alakult a berlini csapat, két éve a bostoni, hat hónapja a párizsi és most van alakulóban a hannoveri csapat. Ausztráliai kerületünk csapatindításon munkálkodik Brisbanében és Canberrában, Raleigh, North Carolinában pedig egy nemrég odakerült vezetőnk indít csapatot.

Mert minden attól függ, hogy van-e megfelelő, képzett vezetőnk. Szerencsére a vezetőképzés talán legnagyobb erősségünk. NY állambeli Sík Sándor Cserkészparkunkban minden évben tartunk vezetőképzést. 220-an voltunk idei táborunkban, ahol 10 különböző táborban képeztünk ki vezetőket különböző beosztásokra. Európában minden második évben van vezetőképző tábor. A legutóbbi, 2001-ben megtartott európai vezetőképző tábornak 120 résztvevője volt. 2003 januárjában dél-amerikai és ausztráliai kerületeink rendeznek vezetőképző táborokat.

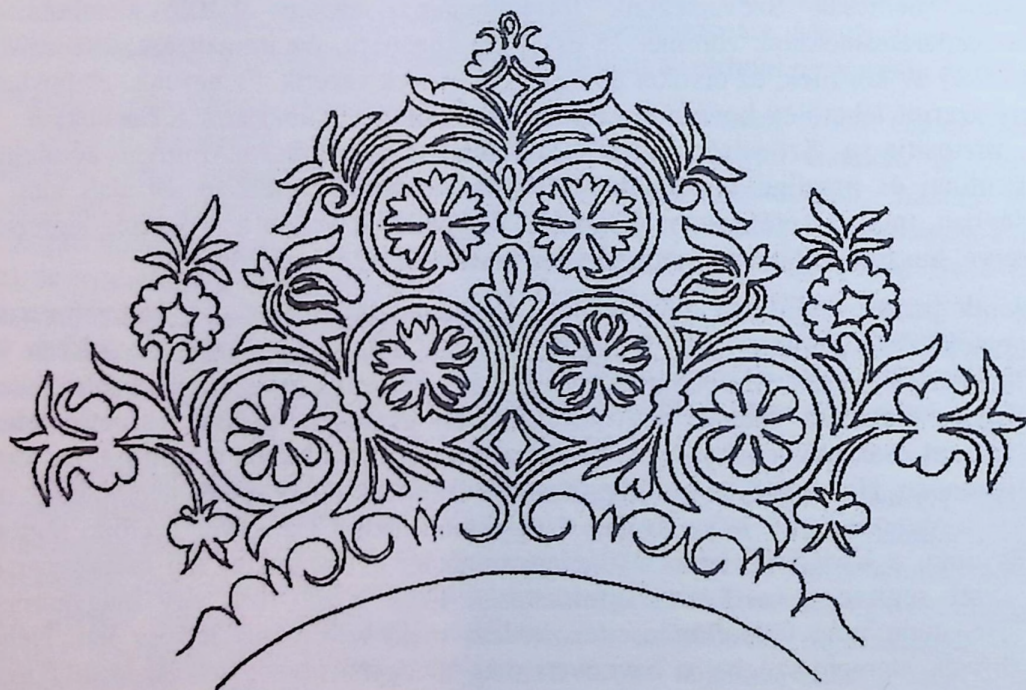
Vezetőképzésünk nemcsak Szövetségünk folytonosságát, hanem állandó fiatalítását is biztosítja. Csapatparancsnokaink zömmel 25 és 35 év közöttiek. Az irányításuk alatt működő segédtisztok 18-25 év körüliek, az őrsőket pedig 15-16 évesek vezetik. Ez nevelési elvünkkel is egyezik, mely szerint lehetőleg korban hozzájuk közelállók foglalkozzanak a fiatalokkal. De ugyanakkor biztosítja a Szövetség felső vezetésének utánpótlását is. Európai kerületünk, valamint argentinai és braziliai körzetünk legfelsőbb vezetőinek életkora 40 alatt van. Az Intézőbizottságban, mely a kétévenként megtartott közgyűlések között a Szövetség legfelsőbb határozati szerve, huszonötötől a hatvanötig minden korosztály képviselve van.

Vezetőjelöltjeink persze leginkább már meglévő csapatainkból jönnek. Ez biztosítja a már meglévő csapatoknak vezetőkké való ellátását, de nem oldja meg a más városokban való csapatok indításának kérdését. Márpedig nagyon sok helyen volna igény rá, mert felméréseink szerint sok olyan városban vannak nagyobb számban gyerekek, akikkel csapatot lehetne indítani. Ez viszont csak akkor lehetséges, ha képzett vezető kerül abba a városba. Ez történt Bostonban, Berlinben, Hannoverben és Raleighben. Érdekes Hannover esetét megemlíteni, mert mutatja, hogy a vezetőképzés néha évekre rá gyümölcsözik. Tíz évvel ezelőtt, rögtön a rendszerváltás után, a KMCSSZ közel 250 magyarországi és határokon túli cserkészvezetőt képzett ki, ezzel segítve a cserkészlet újraindítását. Ezek között volt egy magyarországi fiatalember. Hazatérte után Gödöllőn cserkészkedett, majd református lelkész lett. Néhány hónapja meghívták Németországba, a hannoveri magyar egyházakösszeg lelkészének. Azonnal bekapcsolódott európai kerületünk munkájába és csapatot indított Hannoverben.

Bár örülünk az ilyen szerencsés helyzeteknek, nem szabad munkánkat a szerencsére bízni. Új megoldásokat kell találnunk, hogy vezetőket adjunk olyan gyerekeknek, ahol még nincs magyar cserkészet. Ezt akkor tudjuk megvalósítani, ha ott élő és cserkészvezetésre vállalkozó személyt találunk és kiképezzük. Ez történt nemrég Párizsban és ebben az irányban folynak az ausztráliai kezdeményezések is Brisbaneben és Canberrában. Az ilyen apostoli munka alátámasztására csapatindító kiképzőcsomagot készítünk és megfelelő személyeket megbízunk, akik az újonnan induló csapatot látogatják, segítik, bábáskodnak fölötté. Különösen Európában van erre szükség. Kelet Németországban sok magyar munkás maradt a vasfüggöny lebontása után, azóta is egyre több munkavállaló érkezik a nyugat-európai országokba és ez a folyamat növekedni fog, amikor Magyarország belép az Európai Unióba. Fel kell készülnünk arra, hogy ezeknek gyerekeit befogadhassuk cserkészetünkbe.

Tehát, ha létszámunkat tekintjük, helyzetünk nemcsak stabil, hanem valószínűleg fellendülés előtt áll. De mi van a számok mögött? Mi folyik a csapatokban, kerületekben?

Vessünk egy pillantást eseménynaptárunkra, mely összefoglalja csapataink, kerületeink főbb rendezvényeit, megmozdulásait az idei év második felében. Így, gyors pillantásra az események mennyisége tűnik fel, na meg az, hogy mennyi helyen történnek, Ausztráliától Kanadáig, Argentínától Ausztriáig. De ha mélyebben beletekintünk, látjuk az események változatosságát is: kirándulások, táborok, akadályversenyek, sportversenyek, vizitúrák, nemzeti ünnepek, lelkigyakorlatok, magyarságismereti tanfolyamok, magyarságismereti és cserkészismereti próbáztatás, társadalmi szolgálat, karácsonyi ünnepély, sítábor, stb. Tehát továbbra is változatos, dinamikus foglalkozás, amely vonzza a fiatalokat.

A KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG ESEMÉNYNAPTÁRA 2002. július – december

DÁTUM	ESEMÉNY	SZERVEZŐK	HELYSZÍN
július 1-22	Örsvezetői körút Magyarországon	KMCSSZ	Magyarország
július 6	Próbázttatás és kirándulás	Zürichi csapatok	Zürich
július 6-21	Nyári iskolatábor	KMCSSZ	Fillmore, NY
július 11-14	Körzeti kiscserkész tanyázás Pennsylvania	Clevelandi körzet	Raccoon Creek State Park
július 13-21	Nyári nagytábor	Nyugat-kanadai és californiai körzetek	Calgary, Kanada
július 20-27	Csapattábor	Chicago csapatok	Rhineland, Wisconsin
július 27	Cserkész Anna-bál	Melbourne csapatok	Melbourne, Ausztrália
július 31- aug. 11	Kerületi nyári tábor	Európai kerület	Hárshegy cserkészpark, Kastl, Németország
augusztus 8-18	Központi vezetőképző táborok	KMCSSZ	Fillmore, NY
augusztus 11	Intézőbizottsági gyűlés	KMCSSZ	Fillmore, NY
augusztus 11	Cserkészpiknik	Sydneyi csapatok	Sydney, Ausztrália
augusztus 18	Kiscserkészvezetői kiképzés	Argentínai körzet	Buenos Aires, Argentina
augusztus 20	Szent István napja, az államalapítás ünnepe	Helyi csapatok	
augusztus 22-25	Kiscserkész tanyázás	New York-i körzet	Hereford, Pennsylvania
augusztus 24	Cserkészbál	Argentínai körzet	Buenos Aires, Argentina
augusztus 24	Szent István napja	Bécsi csapat	St. Stephan, Bécs
szeptember 1	Cserkésznap	Clevelandi csapatok	Cleveland, Ohio
szeptember 14	Cserkészbál	Sydneyi csapatok	Sydney, Ausztrália
szeptember 14-15	Tavaszi kirándulás	Hollós Mátyás csapat	Monbulk, Ausztrália
szeptember 14-15	Körzeti akadályverseny	Argentínai csapatok	Argentina
szeptember 15	Magyar záróoktatás	Bécsi csapat	Mariacell, Ausztria
szeptember 21	Széchenyi születésének 211. évfordulója	Bécsi csapat	Wiczek palota, Bécs
szeptember 28-29	Kerületi akadályverseny	Európai kerület	Németország
szeptember 28-29	Regőstábor	USA és Kanada	Fillmore, NY
szeptember 28-30	Regőstábor	Ausztráliai kerület	Ausztrália
október 6	Aradi vértanúk – nemzeti gyásznap	Helyi csapatok	
október 23	Az 1956-os szabadságharc napja	Helyi csapatok	
november 1-2	Történelem és irodalom tanuló-táborok	Argentínai körzet	Buenos Aires, Argentina
november 2	Intézőbizottsági gyűlés	KMCSSZ	Buffalo, NY
november 2-3	Tisztikonferencia	USA és Kanada	Buffalo, NY
november 15-17	Vezetőképzési tanácskozás	Európai kerület	Németország
november 16	Cserkészbál	KMCSSZ	NY környékén
november 23-24	Vizitábor	Hollós Mátyás csapat	Melbourne, Ausztrália
december 1	Mikulás piknik	Hollós Mátyás csapat	Melbourne, Ausztrália
december 6	Mikulás táború	Sydneyi csapatok	Sydney, Ausztrália
december 13-21	Kiscserkész tábor	Argentínai körzet	Argentina
december 14	Karácsonyi és évszázó ünnepély	Sydneyi csapatok és Magyar iskola	Sydney, Ausztrália
december 14-15	Évszázó kirándulás	Hollós Mátyás csapat	Melbourne, Ausztrália
december 28 – jan. 8	20. Világjamboree	WOSM	Thaiföld

De mégis felmerül a kérdés: mennyire korszerű a cserkészlet, mint intézmény? Hiszen a felsorolt foglalkozások nagy részét a fiatal manapság sok más szervezetben is megtalálja: sportegyletekben, kirándulócsoporthozban, egyházak ifjúsági csoportjaiban. Miért jöjjön pont a cserkészletbe?

A felelet erre az, hogy bár a cserkészzet elemeit külön-külön megkaphatja a gyerek más intézményekben is, csak a cserkészzetben találja meg őket együtt, egy csomagban. A cserkészzetben jellemes, hívő, testileg és lelkileg egészséges, szellemileg és gyakorlatilag az életre jól felkészült fiatalokat igyekszünk nevelni a magyarság és a társadalom számára. Ú.n. próbarendszerünk, amely minden korosztálynak megszabja feladatait, foglalkozását, ennek a célnak megfelelően van összeállítva. A feladatok, foglalkozások öt csoportba esnek, melyek a következő területeken való fejlődést, nevelést célozzák: jellemnevelés, cserkészstudás, embertársak szolgálata, magyarságismeret és testi teljesítmény.

De vizsgáljuk meg a cserkészzetet a gyakorlati életre való nevelés szemszögéből is. Hadd illusztráljam személyes tapasztalatomon keresztül. Aránylag sikeres vállalatvezetői pályafutásomat lényeges részben cserkésznevelésemnek köszönhetem. A cserkészzet őrsi rendszerén keresztül, ahol 5-6 gyerek közösen és jórészt önállóan éli őrsi életét és végzi feladatait, megtanultam egy szervezeten belül másokkal együttműködni. Megtanultam kihívásokkal szembenézni, akadályokat leküzdeni. A táborozás, a természetben való élés fejlesztette gyakorlati készségeimet, magabiztosságomat. Tábortüzeken, ünnepélyeken való szereplés előkészített azokra az időkre, amikor a vállalat alkalmazottai vagy igazgatósága előtt kellett beszélnem. A cserkészzetben kapott vezetőképzés előkészített arra, hogy a cégben is sikeresen vállaljak vezetői beosztást. Tehát a cserkészzet tapasztalata felvértezett arra, hogy a mai kompetitív életben megállhassam helyemet. Magyarságom megőrzését pedig – hét éves koromban hagytam el Magyarországot – szüleim nevelésén kívül elsősorban és mindenek felett a cserkészzetnek tulajdonítom. És mindez nem csak egyéni esetem. Cserkészársaim hasonlóképpen nyilatkoznak.

Összefoglalva az eddig elmondottakat: a cserkészzet továbbra is értékes, hasznos és a gyerekeket, fiatalokat vonzó intézmény, a külföldi magyarság megőrzésének kimagasló eszköze. Jelen helyzetünk stabil, sőt egyes szempontokból nézve felfelé ívelő, szervezetünk világszerte tevékeny, dinamikus munkát folytat.

Miért hát az aggodalom a jövővel kapcsolatban? Milyen akadályok állnak előttünk és milyen megoldásokat igyekszünk találni leküzdésükre?

SZEMBEN AZ IDŐ ÁRJÁVAL

Választott feladatunk a **magyarul** beszélő gyerekekkel való foglalkozás, nevelésük és megőrzésük a magyarság számára. Nem vitatom, hogy nemzeti szempontból nem volna fontos és előnyös, ha többen foglalkoznának rendszeresen azzal a számban sokszorta nagyobb társadalommal, amely magyar eredetű de már nem tud magyarul. De ez nem hagyományos hivatásunk. Ezért, minthogy továbbra is magyarul akarunk cserkészkedni, addig leszünk életképesek, amíg gyerekeink bírják a magyar nyelvet. Legalább alapvető nyelvismeret tehát feltétele annak, hogy egy gyerek belépjen a cserkészzetbe. Ott aztán, a cserkésznevelésen kívül, igyekszünk nyelvtudását fejleszteni és minél több ismeretet átadni a magyarságról és a magyar kultúráról. De ismeretek átadása nem elég ahhoz, hogy felébressze és ébren tartsa fiataljaink nemzeti kötődését: élményt, hatásos és rendszeres magyarságélményt kell adnunk. Meggyőződésünk, hogy csak ismereteken és élményeken keresztül válhat a magyarsághoz való kötődése tudatossá, erőssé és maradandóvá.

De fejünk felett elrepült 57 esztendő. Cserkészeink nagy része harmadgenerációs, már szüleik is külföldön születtek. Egyre nagyobb erőfeszítést igényel nyelvi és magyarságismereti szintjük fejlesztése, megőrzése. Az elmúlt években egyre több programot kellett ezzel a céllal kidolgoznunk és bevezetnünk. Vessünk egy pillantást arra a rendszerre, amellyel cserkészeinknek magyar *tudást* és magyar *élményt* igyekszünk nyújtani.

A KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG VEZETŐKÉPZŐ ÉS MAGYARSÁGISMERETI RENDSZERE

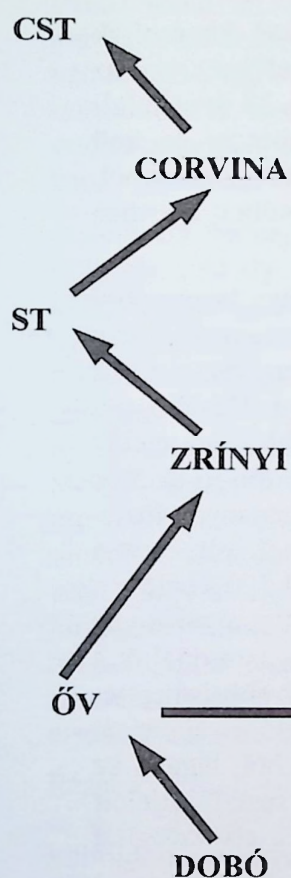
MAGYARSÁGÉLMÉNY

MAGYARSÁGISMERET

TÁBOROK

MAGYARORSZÁGI TAPASZTALAT

TANANYAG

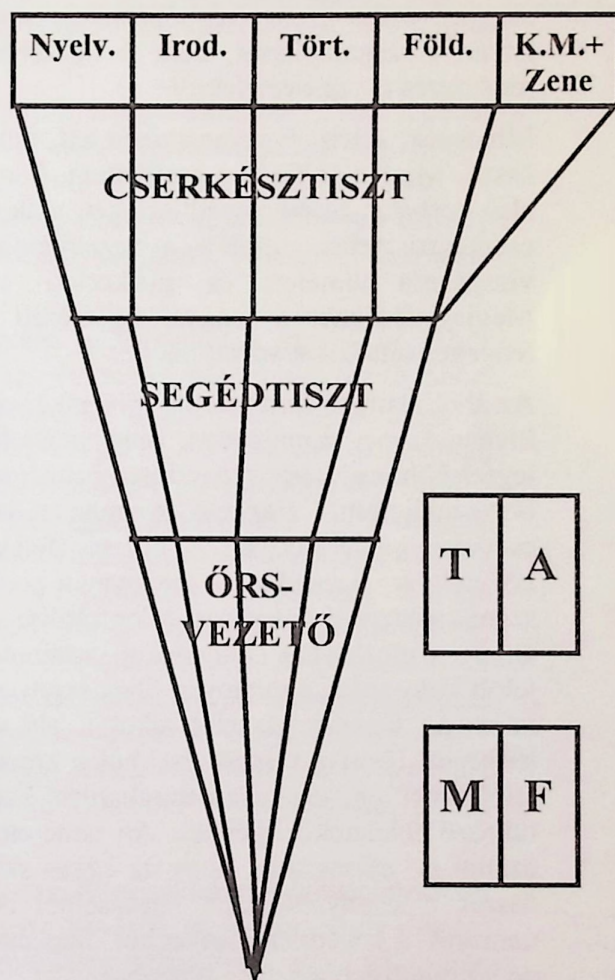

GYAKORNOKI MÁRAI PROGRAM

BALASSI BÁLINT INTÉZET

KÖZÉPISKOLAI PROGRAM

ŐRSVEZETŐI KÖRÚT

CSERKÉSZET

KIRÁNDULÁSOK
CSAPATTÁBOROK
AKADÁLYVERSENYEK
SZÖVETSÉGI TÁBOROK

MAGYAR ISKOLÁK

NYELV
FÖLDRAJZ
TÖRTÉNELEM
IRODALOM

SZÜLŐI NEVELÉS

Mindennek előfeltétele a szülői nevelés, a családi környezet. Az alapvető magyar nyelvismeretnek otthonról kell jönnie. De ha ez megvan, akkor a hétvégi magyar iskolák és a cserkészlet építeni tudnak rá. Csekészeinktől megköveteljük, hogy – ott ahol van – járjanak a magyar iskolába, és ezt legtöbbször meg is teszik. A magyar iskolákban – ahol egyébként sok esetben cserkészek a tanítók vagy vezetők – a gyerek főleg **tanul**: nyelvet, földrajzt, történelmet, stb. Ismereteit viszont a cserkészletben tudja felhasználni, ott kap **magyarságélményt**, mely valósággá és emlékezetessé, maradandóvá teszi ismereteit: egy akadályversenyen, melyen 250 cserkész vesz részt és melynek kerete Bethlen Gábor kora; egy 750 személyes milléniumi táboron, amelyre négy földrészről és minden kárpát-medencei magyar cserkészszövetségből jönnek cserkésztestvérei, és ahol tíz napon keresztül átélük Szent István országalapítását; nem is beszélve a kirándulásokról, portyákról, csapattáborokról és rendszeres összejövetelekről.

Mindezek felett magyarságismereti rendszerünket vezetőképző rendszerünkkel kapcsoljuk össze. Mint már futólag említettem, három szinten képzünk vezetőket: őrsvezetőket, ahol az alsó korhatár 14 év, segédtiszteket, akik betöltötték 17. életévüket, végül pedig 22 éven felüli cserkésztiszteket. Mielőtt a vezetőjelölt részt vehet a 10 napos kiképzőtáboron, le kell vizsgáznia elméleti és gyakorlati cserkészismeretből, valamint magyarságismeretből. Megjegyzéseimet a magyarságismereti részre fogom korlátozni, ahol az utóbbi években lényeges újításokat vezettünk be.

Az ábrán látható fordított piramis jelképezi magyarságismereti rendszerünket. Négy tantárgyból kívánunk meg ismereteket: magyar nyelv, földrajz/néprajz, történelem és irodalom. Ehhez a legfelsőbb, cserkésztiszt szinten hozzájönnek művészettörténeti és zenei ismeretek is. A fiatal őrsvezetőjelölttől alapvető ismereteket kívánunk meg mind a négy tantárgyban. De ahogy a cserkész halad korban és vezetői felelősségben, egyre szélesebb és mélyebb ismereteket követelünk. A megkívánt tananyagot pontosan kidolgoztuk az őrsvetetői és segédtiszt szintek számára és most dolgozunk a legfelsőbb szint anyagán. Minden szinten van egy tananyag füzet, amely a megkívánt ismereteket tartalmazza, és amellé egy munkafüzet, melynek kérdéseit a jelölt kidolgozza a tananyag füzet segítségével. Az őrsvetetői munkafüzet közel 300 kérdése a tananyag keresztmetszetét alkotja: aki ezekre tudja a feleletet, az elsajátította a tananyag lényegét. Ezért a vizsgát ezekből a kérdésekből állítjuk össze és ezt előre meg is mondjuk a jelölteknek. A segédtiszt munkafüzet kevesebb kérdésből áll, de hosszabb, mélyebb ismereteket tükröző feleleteket igényel. Az ismeretek fokozatos, rétegesen egymásra épülő elsajátítását azáltal is elősegítjük, hogy az egyes szinteknek nem csak saját munkafüzetükből, hanem az összes alacsonyabb szint kérdéseiből is kell vizsgáznuk. Tehát például a segédtisztjelölt nemcsak a segédtiszt anyagból, hanem az őrsvetetői anyagból is vizsgázik, a cserkésztiszt pedig mindhárom szint anyagából.

Minden új rendszer bevezetésénél fontos, hogy lemérjük hatékonyságát és a tapasztalatok alapján szükség szerint módosítsunk. Új magyarságismereti rendszerünk első próbatétele a 2001-ben megtartott vizsgák voltak, melyeken európai és észak-amerikai vezetőjelölteink vettek részt. Ha megvizsgáljuk a 88 őrsvetetőjelölt vizsgaeredményét, látjuk, hogy 18 százalékuk kitűnő, 90% feletti erdménnyel végzett. 15 százalékuk nem érte el a megkívánt minimális 60%-ot. A vizsgázók kétharmada jó és elégséges eredményt ért el, 60% és 90% között. Hasonlóképpen a segédtisztjelöltek 14 százaléka ért el kitűnő eredményt, ugyanannyi végzett elégtelenül, 70 százalékuk pedig jól, illetve elégségesen végzett, 60% és 90% között. Mindkét csoport eredménye megközelíti a normál görbét. Az eredmények tehát azt mutatják,

hogy a jelöltek megfelelő mértékben elsajátították a tk. nem kevés anyagot. Új magyarságismereti rendszerünk pedig - a tananyag és munkafüzet együttes használata, az egymásra épülő, fokozatosan bővülő ismeretek, valamint a pontosan kidolgozott, térképekkel és illusztrációkkal ellátott tananyag – elősegíti az ismeretek elsajátítását.

Az ilyen adatokkal mérhető kiértékelés mellett fontos, hogy a csapatainktól és kerületeinktől beérkező megjegyzéseket, javaslatokat is gondosan figyelembe vegyük. Több pozitív vélemény mellett elhangzottak elmarasztaló vagy aggódo hozzászólások is: túl sok anyag, a külföldi magyar gyerek számára túl nehéz nyelvezet, túl hosszú vizsga, egyes hibák a szövegben, stb. Bár az előzőkben vázolt vizsgaeredmények alapján nem látjuk annak szükségét, hogy a megkívánt anyag mennyiségében változtassunk, a megjegyzéseket gondosan figyelembe fogjuk venni, amikor a jelenleg kiadott anyagot felújítjuk.

Persze fontos és lelkesítő hatású, ha a jó eredményt elismerjük, megjutalmazzuk. Ezzel a céllal pályázatot, vándordíjat írtunk ki. Az év legjobb eredményét elérő ősvezetőjelöltje megkapja a vándordíjat, rajta saját és csapatának nevével, mely egy évig csapata őrzetében marad. A második és harmadik helyezettek is kitüntetésben részesülnek. Ezen kívül mindhárman komoly értékű ajándékot kapnak és megjelennek a Szövetség hivatalos lapjában, a *Magyar Cserkészben*.

A legtöbb hétvégi magyar iskola vállalta, hogy előkészíti jelöltjeinket a vizsgákra. Ahol szükséges, a helyi csapat külön tanfolyamot indít. De ezt kiegészítendő, három előkészítő tábort is beépítettünk vezetőképző rendszerünkbe, melyek nemcsak ismereteket, de élményt is nyújtanak mind cserkész, mind magyarság vonalon. Mint ahogy az ábra baloldalán látható, mielőtt a cserkész ősvezetőképző táborba megy, részt vehet a Dobó István táboron. Ennek a tábornak programja a szabadban élés cserkészismereteinek gyakorlását, valamint a magyar nyelvismeret fejlesztését célozza. A 16 életévét betöltött cserkész, mielőtt segédtiszt táborba megy, résztvehet a Zrínyi Miklós táboron, melyen korának megfelelő, haladó cserkészismereteket, valamint magyarságismereteket sajátít el. A legfelsőbb szinten pedig, mielőtt a cserkész tisztképző táborba menne, résztvehet a Corvina táboron. A Corvina tábor célja, hogy a leendő vezető, csapatparancsnok, mélyebben megismerkedjen a magyar kultúra kimagasló alkotásaival. A tábor alatt irodalmi szemelvényeket elemzünk, elolvassuk *Az ember tragédiáját*, a képzőművészetek terén megismerjük a magyar festészet, szobrászat és építészet alkotásait, zenében pedig foglalkozunk a korai lantosoktól kezdve a nagy zeneszerzők, elsősorban Liszt, Erkel, Kodály és Bartók műveivel.

Ezzel az átfogó magyarságismereti rendszerrel igyekszünk cserkészeinknek magyarságismeretet és magyarságélményt nyújtani. De mindez nem elég, egyre kevésbé elegendő. Mert mindez külföldön, az anyaországtól távol történik. Harmad-generációs fiatalokkal, akik külföldön születtek, akiknek legtöbb esetben már szülei is külföldön születtek, ahol a családban legfeljebb csak a nagyszülőknek van személyes magyarországi vagy kárpát-medencei emlékü. Melegházban termelt magyarság vagy, ahogy nemrég egyik cserkészünk mondta: virtuális magyarság. Ezért egyre szükségesebb, hogy a ma felnövő, magyar származású fiatalnak személyes élményt, tapasztalatot biztosítsunk Magyarországon, vagy az elszakadt területek magyar lakta vidékein. Ezáltal tudjuk nemzeti kötődésüket maradandóan rögzíteni.

Ezzel az elgondolással alakítottuk az utóbbi években programjainkat, terveinket olymód, hogy a felnövő külföldi fiatalok minden korosztályának lehetővé tegyünk egy életkoruknak megfelelő magyarországi tartózkodást, tapasztalatot. Röviden felsorolom fő programjainkat:

- a) **Őrsvezetői körút:** Az a fiatal vezető (alsó korhatár 14 év), aki eleget tett a magyarságismereti és cserkészismereti előfeltételeknek és sikeresen elvégezte a 10 napos őrsvezetőképző tábort, jelentkezhet az őrsvezetői körútra. Ez év nyarán már negyedszer rendeztük meg ezt a három hetes magyarországi körutat. A körutak általános terve 10 nap országjárás, amely alatt megismerik Magyarország földrajzi, néprajzi, történelmi és kulturális nevezetességeit; 4 napos kerékpártúra – múlt évben a Balaton körül, idén a Dunakanyarban; végül egyhetes közös táborozás magyarországi és kárpát-medencei magyar cserkészekkel. Ez utóbbi idén elmaradt, e helyett cserkészeink egy héten keresztül alaposan megismerték Budapest szépségeit és nevezetességeit. Azt tapasztaljuk, hogy ez a gondosan megtervezett és vezetett körút mély benyomást hagy a gyerekekben és lényegesen megerősíti magyarságtudatukat. A gyerek csak az oda-vissza repülőjegyet fizeti, a magyarországi költségeket egy nagyvonalú adományozónk fedezi.
- b) **Balassi Bálint Intézet:** Cserkészszövetségünk kérésére, melyet több külföldi magyar szervezet is támogatott, a magyar Oktatási Minisztérium három évvel ezelőtt évente 30 ösztöndíjat hagyott jóvá 18 éven felüli külföldi magyar fiatalok részére (20 diáknak a szeptemberben, 10 diáknak pedig a déli-félteke számára indított, januárban kezdődő tanfolyamra). Az ösztöndíj egyéves magyar nyelvi és hungarológiai tanfolyamra ad lehetőséget a budapesti Balassi Bálint Intézetben. A program külföldi intézését mindaddig nem mi végeztük, de ez év januárjától kezdve, az Oktatási Minisztérium felkérésére, átvállaltuk ezt a feladást. Létesítettünk és NJ államban bejegyeztünk egy, a Cserkészszövetség által irányított de tőle jogilag különálló alapítványt (Teleki Pál Alapítvány), melynek rendeltetése ennek és hasonló magyarságnevelési céloknak intézése. A most szeptemberben induló tanfolyamra 24 igen jóminőségű pályázat érkezett: nagyrészt egyetemisták vagy már egyetemet végzett fiatalok jelentkeztek Németországból, Braziliából, Ausztráliából, USA-ból, Kanadából, Svédországból, Norvégiából és Izraelből. Az egyéves tanfolyamon tökéletesítik magyar nyelvismeretüket, magyarságismereti tantárgyakat tanulnak (földrajz, néprajz, történelem, irodalom, művészettörténet), megismerik az országot és beleélik magukat a magyar környezetbe. Az alábbi táblázat összefoglalja az igen tartalmas tantervet.

**A BALASSI BÁLINT INTÉZET
MAGYAR NYELVI ÉS HUNGAROLÓGIAI
TANFOLYAMAI**

I. Alacsonyabb nyelvi szinttel rendelkező csoport
(cél: államilag elismert "C" típusú középfokú nyelvvizsga)

Magyar nyelv	14 óra/hét
	összesen 462 óra
Magyar művelődéstörténet	8 óra/hét (össz: 264)
Magyar irodalom	3 óra/hét (össz: 99)
Magyar néprajz	3 óra/hét (össz: 99)
	összesen 462 óra

II. Magasabb nyelvi szinttel rendelkező csoport

(cél: államilag elismert felsőfokú nyelvvizsga)

Magyar nyelv

12 óra/hét

összesen 396 óra

Magyar irodalom

4 óra/hét (össz: 132)

Magyar történelem

4 óra/hét (össz: 132)

Magyar néprajz

3 óra/hét (össz: 99)

Magyar művészettörténet

2 óra/hét (össz: 66)

A Kárpát-medence és

Magyarország földrajza

2 óra/hét (össz: 66)

Speciálkollégium

1,5 óra/hét, második félév

(össz: 30)

összesen 525 óra

A tanfolyam résztvevői, lakhelyükhöz visszatérve, szilárd alapokkal működhetnek a magyar közösségekben, magán és hivatásbeli életükben pedig jól felkészülve képviselhetik a magyarságot a külföldi társadalomban. Figyelemmel fogjuk kísérni, hogy ez valóban megtörténik-e? Azok esetében, akik cserkészek, ez általában nem kétséges, hiszen többnyire cserkészvezetőink, vagy vezető-jelöltjeink pályázzák meg az ösztöndíjat, olyanok, akik visszatérve, újra bekapcsolódnak a cserkészmunkába és a helyi magyar közösségekbe. De a nem-cserkész pályázók közül is többen kiemelik, hogy a tanfolyamon tanultak jobban fel fogják őket készíteni arra, hogy a külföldi magyar közösségekben szerepet vállaljanak, valamint arra, hogy a magyarságot képviselni tudják lakhelyük társadalmában.

- c) **Középiskolai Program:** Olyan fiatal, aki hajlandó egyetemi éveiből, vagy hivatásbeli pályájának kezdetén egy évet Magyarországon tölteni azért, hogy megerősödjön magyarságában és magyar ismereteiben: már eleve elhivatott, elkötelezett személy. Az idők múlásával viszont egyre kevesebben fognak erre vállalkozni, ha nem fejlesztünk ki "alúlról" utánpótlást a náluk fiatalabbak között. A felnövő generációkat minél korábban, fogékony korukban kell megnyernünk a magyarságnak. Ezzel az elgondolással javaslatot nyújtottunk be az Oktatási Minisztériumhoz egy középiskolai program megvalósítása érdekében.

A középiskolai program keretén belül 18 éven aluli, főleg 14-16 év körüli diákok fél, esetleg egy évet töltenének magyarországi középiskolában. A külföldi diák minden téren részt vesz az iskola tanmenetében és követi annak szabályait. Nem okvetlenül vizsgázik vagy kap bizonyítványt. Az illető iskola vállalja a programban való részvételt és kijelöl egy felelős pedagógust, aki a külföldi diákokkal foglalkozik, ottlétük alatt irányítja őket, nemcsak mint tanító, hanem mint nevelő. Elhelyezés kollégiumban, esetleg családoknál. Az Oktatási Minisztériumban igen pozitívan fogadták a javaslatot és elindították az eljárást. De, mint ahogy a későbbiekben elmondom, magunknak is erősen meg kell fognunk a dolog végét, hogy tervünk megvalósuljon. Először viszont hadd ismertessem tervünknek legutolsó, a legidősebb korosztály számára tervezett lépcsőjét.

- c) **Gyakornoki Program:** Ennek a programnak keretén belül egyetemista vagy egyetemi végzettséggel rendelkező fiatalok néhány hónapot Magyarországon töltenének mint

gyakornokok, képzettségüknek megfelelő munkakörben. Ott-tartózkodásuk alatt megismernék a hivatásukat érintő magyar környezetet, megtanulnák a szaknyelvet, személyes kapcsolatokat teremtenének. Ismeretekkel és magyarságukban megerősödve térnének vissza lakhelyükre, ahol szakmai vonalon fontos láncszemként működhetnek lakhelyük és Magyarország között. Ezt a gondolatot a Gyerme-, Ifjúsági és Sport Minisztérium felkarolta és vállalta kidolgozását, koordinálását. Minisztériumok közötti egyeztetéssel *Márai Program* néven kidolgozta az alapelveket. A program bevezetését illetőleg a Teleki Pál Alapítvány nevében közös szándéknyilatkozatot írtunk alá az Ifjúsági és Sport Minisztériummal.

Ezeket a programokat – az első, őrsvezetői körút kivételével – nem kizárólag cserkészeink, hanem minden külföldi magyar fiatal számára akarjuk fenntartani. Így, például, a Balassi Bálint Intézetbe most szeptemberben érkező huszonnégy diák közül csak tizen cserkészek. Persze mindez többletmunka már amúgyis túlterhelt vezetői gárdánknak. De nem ez a fő gondunk, a többletmunkát szívesen vállaljuk. A gond az, hogy sokmindent nem lehet távolról, hanem Magyarországon kell intézni. A múlt tapasztalata azt mutatja, hogy a problémák megelőzése érdekében még a már bevezetett programok terén is folyamatos kapcsolatot kell tartani mind a felelős intézetekkel, mind a diákokkal. Az új programok megvalósítása, bevezetése pedig rengeteg helyi szervezést igényel, még akkor is, ha a hatóságok a legnagyobb jóindulattal támogatják ügyünket, mint ahogy azt az Orbán-kormánytól tapasztaltuk. Bár idén már három felelős vezetőnk összesen öt alkalommal járt Magyarországon, szükség van egy állandó, legalább részidőben dolgozó helyi képviselőre. Viszont, míg cserkészvezetőink minden ellenszolgáltatás nélkül végzik munkájukat, sőt, legtöbb esetben útiköltségeiket is saját zsebükből fizetik, ezt mástól nem kívánhatjuk meg. Hálával nyugtázom tehát, hogy a Connecticuti Magyar Kultúregyesület vállalta, hogy támogatja az ezzel kapcsolatos költségeket.

Az egyetemes magyar nemzethez való tartozás érzésének fejlesztése, ápolása érdekében fontos, hogy cserkészeink ne csak Magyarországgal, hanem az elszakadt területek magyarságával is minél sűrűbben kapcsolatba kerüljenek. Erre a cserkészletben kiváló lehetőségek vannak, mert minden környező országban van magyar cserkészszövetség. Ezek vezetői évente két alkalommal összejönnek tapasztalatcserére és közös programok megbeszélésére. Így, például 2000-ben megtartott millenniumi nagytáborunkba 70 cserkészt hoztunk ki a Kárpát-medencéből, akik 10 napig együtt táboroztak saját, négy földrészről összegyűlt külföldi cserkészeinkkel. 2001-ben, a Vajdasági Magyar Cserkészszövetség kérésére vezetőképző tábor szerveztünk a Vajdaságban. Európai kerületünk vizicserkész szakosztálya közös vizitúrákat rendez a magyarországi és felvidéki cserkészekkel. Évente megrendezett őrsvezetői körútunkat úgy igyekszünk megszervezni, hogy cserkészeink egy hétig együtt táborozzanak testvérsvetsegeink őrsvezetőivel. Múlt év nyarán clevelandi regőscserkészeink 40 személyes csoportja végigjárta a Felvidék és Erdély néprajzi tájait.

TÁRSADALMAK ÉS KULTÚRÁK ÁRAMLATÁBAN

Az, hogy négy földrészen működünk, egy további kihívást is jelent, melyet az évek múlása egyre inkább kihangsúlyoz. A külföldön élő magyarra rányomja bélyegét az az ország, amelyben lakik. Elkerülhetetlenül átveszi a környező társadalom jellegzetességeit. Nemcsak kiejtésén, hanglejtésén lehet felismerni az Argentínában, Ausztráliában, Franciaországban vagy Észak-Amerikában élő magyart, hanem viselkedésén, gondolkodásmódján is.

A nyugat-európai, főleg németországi társadalom igyekszik a vélemények egyeztetésével közös döntéseket hozni és ezért hajlandó a kérdések megvitatására időt és energiát szánni. Az észak-amerikai szereti a gyors, határozott döntéseket és már lép is tovább. Az argentint jellemzi az ország etnikai összetétele, mely túlnyomórészt spanyol és olasz eredetű és ezáltal individualista, sokszor széthúzó társadalmat eredményez. A brazil magán viseli a portugálnak türelmes, jóindulatú természetét, mely a kényelmes, viszálymentes megoldásokat szereti. Az ausztrálon látszik a társadalom fiatalos vállalkozószelleme, ötletessége, mozgékonyága. Ezek persze leegyszerűsített jellemzések, de éreztetik a környezeti különbségeket, melyekben csapataink működnek. Ezekhez hozzájönnek különbségek erkölcsi felfogásban és a jogrendszer téren.

Egyre több figyelmet kell arra szánunk, hogy ebben a sokszínűségben megőrizzük cserkészületünk egységét. Szövetségünk egyik kimagasló jellemzője, mondhatom büszkesége, az összetartás és egyöntetűség. Ha egy cserkészünk meglátogatja egy másik földrész csapatát, azonnal otthon érzi magát, mert lényegében ugyanazt találja, mint otthonában. Nevelési céljaink, rendszerünk és módszereink közösek, vezetőképzésünk világszerte egységes, ugyanazok a könyvek és segédeszközök irányítják munkánkat, alapszabályunk és szabályzataink a Szövetség minden részére kötelezőek. Ahhoz, hogy ezt az összetartást megőrizzük, egyre több hangsúlyt kell fektetnünk a kérdések közös megtárgyalására, a különböző vélemények meghallgatására, egyeztetésére. Nagy segítség ebben az internet, ezen folyik ma már a szövetség belső kommunikációjának oroszánrésze. De még ez se helyettesíti be a személyes találkozást, együttlétet, melyet közös táborozásokkal, vezetői konferenciákkal, a kerületek és csapatok rendszeres látogatásával igyekszünk biztosítani.

Hiányos lenne beszámoló, ha nem szólnék anyagi gondjainkról. Bár cserkészületünk önkéntes szervezet, melyben vezetőink minden ellenszolgáltatás nélkül dolgoznak, sőt, sok költséget saját zsebükből fedeznek, szövetségünknek mégis sok kiadással kell szembenéznie. Táborhelyek fenntartása, felszerelése, könyvek, folyóiratok és egyéb nyomtatványok kiadása, központi irodánk fenntartása, kárpát-medencei testvérszövetségeink támogatása csupán néhány példája költségeinknek. Költségvetésünk legnagyobb részét adományokból fedezzük. Sajnos hagyományos adakozóink lassan kiöregszenek, kihálnak. Jelen pillanatban úgy állunk, hogy éppen csak fedezni tudjuk legszükségesebb kiadásainkat. Ugyanakkor egyre több feladatot vállalunk és még többet vállalhatnánk. Új jövedelmi forrásokat kell keresnünk, új támogatókat találunk.

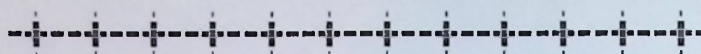
Igen, tudjuk, hogy az ár ellen úszunk. Úszunk az idő árja ellen, mely a külföldi magyarság fennmaradását fenyegeti. Úszunk olyan társadalmi áramlatok ellen, amelyek nem kedveznek erkölcsös, jellemes emberek nevelésének. De lehet az ár ellen is úszni és mégis előrejutni. Kitartással, új megoldásokat keresve. Joggal bizakodhatunk, mert tudjuk, hogy számíthatunk elkötelezett, lelkes vezetőinkre, valamint megértő és munkánkat értékelő barátainkra, támogatóinkra. A vasfüggöny leomlása pedig lehetővé tette, hogy ismét kinyújtsuk gyökereinket a Kárpát-medence felé és onnan új, éltető erőket merítsünk.

Említettem, hogy központi millenniumi nagytáborunkon részt vett 70 cserkész Magyarországról és az elszakadt területekről. A felvidéki kontingens vezetője később részt vett dél-amerikai kerületünk millenniumi táborán is. Beszámolóját, amelyben leírja tapasztalatait, megfigyeléseit, a következő szavakkal zárja: "Teli élményekkel tértünk vissza... Ami fontos tanulság volt számunkra, az az, hogy megértettünk valamit magyarságunkból. Ott, ahova a balsors vetette ki a magyarokat, és sokkal nagyobb [idegen] tömegben sokkal kevesebben vannak, mégis értelmét

látják éltetni ennek a kis népnek a nyelvét, ott erőt lehet meríteni. Minden kárpát-medencei magyarnak el kéne látogatnia az emigrációba, hogy megértsen valamit magyarságából.”

Adja Isten, hogy még sok év múlva is ezt mondhassák rólunk.

ITT OTT Konferencia, 2002. augusztus

Pierre Clermidy, S.J.

A Cserkészfogadalom

A kolozsvári VASÁRNAP című katolikus hetilapból vettük át a következő, elgondolkoztató cikket.

A cserkészfogadalom nagyon fontos. Szeretnék néhány mondatot írni arról, hogy mit is jelent a fogadalom. Elsősorban a fogadalom mindig egy akaratot fejez ki. Nem tehetek egy fogadalmat, ha nem akarom azt. Minden fogadalom alapköve az akarat és a szabadság. Senkinek nem kötelező, hogy cserkészfogadalmat tegyen. Az akaratnak fontos szerepe van a fogadalomtételben. De a fogadalomnak nem csak az értelemről kell jönnie, hanem a szívből is. Nem tehetek egy fogadalmat, ha nem szívesen teszem, ha nem érzek magamban elhivatottságot. Amikor fogadalmat teszek, úgy kell éreznem, hogy az jó számomra. Tehát a cserkészfogadalom „szívüzet”.

Minden fogadalom ugyanakkor erőfeszítést és lemondást is kér. Nem azért teszek fogadalmat, mert ez könnyű, hanem azért, mert úgy tudom, hogy fogadalmam gyümölcsöt hozhat számomra és a társadalomra. Ahhoz, hogy gyümölcsöt hozzon, erőfeszítésekre és komoly munkára van szükség részemről.

Ezenfelül minden fogadalom harccal jár. Amikor elindulok egy úton, előre tudom, hogy nem lesz egyenes út. Azt tudom, hogy lesznek akadályok, nehézségek, sőt, csüggedések is. De épp amikor fogadalmat teszek, azt ígérem, hogy minden lehetőt megteszek, hogy áthidaljam ezeket. Amikor Jézus kéri a tanítványaitól, hogy kövessék őt, nem ígér nekik hamis paradicsomot. Megmondja nekik, hogy vegyék fel az ő keresztyét. Fogadalmat tenni annyit jelent, mint élni akarni a valóságban és nem az illúzióban, mert ha álmomban teszek fogadalmat, akkor fájdalmas lesz az ébredés.

Egy igazi fogadalomtétel azt feltételezi, hogy bármikor kész vagyok harcolni, hogy hűséges maradjak ígéretemhez. Aki cserkészfogadalmat tesz, kész kell legyen harcolni, hogy hűségesen betartsa ígéretét. Bizonyos szempontból fogadalmat tenni azt jelenti: életünket feláldozni másokért. Ebben az áldozatban található az élet értelme.

Aki cserkészfogadalmat tesz, tudja, hogy nincs egyedül. Egy igazi fogadalomtétel nem csak egyéni üzet. Ezért fontos, hogy mások előtt tegyek fogadalmat. A cserkészletben mindig fogadja valaki az újonnan jövőt és a jelenlevők ígérik, hogy segítik a frissen fogadalmat tevőket. Ismételjünk: minden fogadalom szabad akaratot, szívből jövő vágyat, a nehézségek előtt bátorságot és a többiekbe vetett bizalmat feltételez. Kérjük Istentől a kegyelmet, hogy igazi, őszinte fogadalmat tehessünk.

Arató László, Magyarország

A Kovász Őrs

Ezt a cikket, rövidítve, a TÁBORKERESZT-ből, a kárpát-medencei magyar cserkészlelképásztörök lapjából vettük át

A cserkészcsapat kulcsembere a *csapatparancsnok*. Egyénisége, lelkiisége, áldozatkészsége, testi-lelki adottságai, cserkészismeretei meghatározzák a csapat életét és milyenségét. A parancsnokot ambíciója, és/vagy elkötelezettsége arra készítet, hogy állapotbeli kötelessége mellett a cserkészlet nemes ügyéért rengeteget dolgozzék, nem egyszer saját karrierje, családja és pénztárcája rovására. So időt és energiát áldoz arra, hogy a csapat megálmodott jövőjét megvalósítsa, közösségét és annak vezetőit összehangolja.

Kérdés, hogy valóban *egyedül* neki kell-e mindent kitalálni, elvégeztetni és ellenőrizni. Ez hosszú távon elviselhetetlen terhet jelenthet, melyet különösen akkor érez, amikor minden jószándéka ellenére valami nem jön össze, vagy a csapaton belül ellenállásba ütközik.

A tekintélyelvű csapatvezetésnél van egy demokratikusabb módszer is, ami közelebb áll a cserkésznevelési elvekhez. Ennek megvalósítása az *őrsvezetői őrs* létrehozásával lehetséges. A csapat vezetői a segédőrsvezetőtől a csapatparancsnok helyettesig egy külön őrsöt alkotnak, a vezetői őrsöt, melynek legyen külön neve, pl. Kovász őrs.

A parancsnok legyen karmester

A jól működő vezetői őrs esetén a parancsnok nem „szólista”, hanem „karmester”, aki a közösen megírt partitúrát vezényli, és az egyes „hangszerek”, a vezetőtársai játsszák az adottságaiknak és helyüknek megfelelő dallamot.

A vezetői őrsöt a csapaton belül az arra legalkalmasabb vezető vezeti. Ez lehet a csapatparancsnok is, de lehet más, erre a legalkalmasabb, felsőszintű, példa értékű vezető. Természetesen a Kovász őrs minden tagjának megvan a csapaton belüli saját megbízatása, de azon túl van egy *egész csapatra kiterjedő* feladatköre egy bizonyos szakterületen. A tagok a munkaév elején, saját szakterületükön elkészítik az éves csapatprogram terv javaslatát. Ezeket közösen megbeszélve a Kovász őrs együtt készíti el a végleges csapatprogramot. Ezt a vezető a sajátjuknak érzik, hiszen közösen dolgozták ki. Ahol a közakarát érvényesül a jó felé, ott a közös végrehajtás is eredményesebben valósul meg. A parancsnok részéről bölcseségre vall, ha az övétől eltérő véleményeket is figyelembe veszi, ám ügyel arra, hogy a csapatprogram a követelményeinek megfelelő elvárások szerint menjen előre.

A Kovász őrs sajátos feladatai

A következő „menedzseri” feladatköröket láthatják el a vezetői őrs tagjai:

Programfelelős (jeles napok, ünnepélyek), Próbarendszerfelelős (nyilvántartja az egyes őrsök ill. tagok állását a próbázás terén), Portya és táborozási felelős, Ének-mester, Játék-mester, Író-deák, Csapatkönyvtáros, Csapatszámtáros, Egészségügyi felelős, (mentő-ládák, e.ü. elő-írások), Térképész, Ezermester, Természetjáró (növények, állatok, nyomok környezetvédelem legjobb ismerője), Pénztáros.

A Táborkereszt Összekötő

A feladatok sorát még folytathatjuk a csapat nagysága, felépítése és igényei szerint. De talán a legfontosabb szolgálat a *csapat hit és jellemnevelését* elősegítő *Táborkereszt Összekötőé*. Élete legyen példás, egyénisége vonzó, és bírja a csapatparancsnok és a csapat lekigondozását ellátó lelkipásztor bizalmát. Az évi csapatprogramhoz javasolja a hitélet és jellemnevelést szolgáló foglalkozásokat, lelki programokat, tartsa számon és segítse elő a cserkészek csapaton kívüli hittan képzsét, beleértve a vezetőket is.

A Kovász űrs működése

A vezetői űrs valódi űrsként működik, havonta egy összejövettel és két-három havonta egy kirándulással. Ezek a programok minta értékű összejövetelek, azzal a különbséggel, hogy az egyes programpontok szerinti foglalkozást a szakterület felelőse vezeti. Pl. a Játékmester új játékokat mutat ill. gyakoroltat be.

A Kovász űrs működése közben legyen mód beszámolni a saját űrs eredményeiről és gondjairól, és erre visszajelzések is történjenek a vezetőtársaktól és a parancsnoktól elismerés, tanács, bátorítás formájában. Az ilyen összejövetelek során persze kerüljön szó a csapat esedékes programjai előkészítéséről.

Ezeket a Kovász űrsi foglalkozásokat törekedjünk mintaszerűen megszervezni, értékessé és élményszerűvé tenni, az idő felett mindig uralkodva. Legyen mindig idő egy-egy vezetői kérdés közös végiggondolására, gyakorlati tanulságok levonására és konkrét elhatározások meghozására.

Ily módon az űrsvezető nem marad magára. Helyettesével együtt érzi, hogy számontartják, szeretettel figyelnek rá, sajátos adottságait érvényesítheti, adhat, hogy ő is kapjon. Így havonta töltekezve és új dolgokat tanulva nem ürül ki és nem fárad bele. A folyamatosan kapott módszertani útmutatás és kollegiális támogatás segíti űrsvezetői munkáját, és így nem fog képesítése után rövidesen kihátrálni az űrsvezetésből.

Ismeretes, hogy a csapatok létszáma, adottságai, űrsvezetőkkel való ellátottsága, azok intelligenciaszintje nagyon eltérő. E leírt útmutató gondolatokat mindig a helyi realitásokhoz kell igazítani. Ám az élet azt igazolja, hogy a Kovász űrs működtetésével nem esik szét a csapat, jobban megy az űrsi munka, a vezetők jobban megmaradnak, közössé válik az öröm és a gond, de a felelősség mindvégig a parancsnoké. Egymáshoz közel eső csapatoknál elképzelhető, hogy két csapat közösen működteti a vezetői űrsöt. Ilyenkor nagyon fontos a két parancsnok teljes egyetértése.

Mindezek megvalósításához kívánok Jó munkát!

Hevesi Nagy Tibor, cscst.

Negyvennyolc üzenete

Ezt az ünnepi beszédet Hevesi Nagy Tibor, az ausztráliai magyar cserkészek, kiváló és népszerű vezetője mondta el 2000-ben, röviddel tragikus halála előtt, egy március 15-i ünnepélyen. Kis rövidítéssel közöljük.

Tisztelt megemlékezésre összegyűlt közönség! Kedves barátaim:

Korábban egy márciusi emlékezésemben már részletesen beszámoltam 1848 március eseményeiről. Annyit hallottuk már a történetet, hogy kérem, engedjék meg, hogy ma más összefüggésekről beszéljek.

Arról szeretnék beszélni, hogy mit is üzennek nekünk most, a 21. század kezdetén 1848 szabadságharcosai? Párhuzamba állítva nézem 1848, 1956 szabadságharcai mellett azt a folyamatot, ami alig tizenkét éve ment végbe, és máig is tartó folyamat. Az első kettő véráldozattal járt, az utóbbi egy vértelen átmenet.

1848 egyik üzenete az, hogy nem szabad félnünk kezdeményezni, megváltoztatni azt, ami nem jó, mert a félelem rossz tanácsadó! Ne féljünk, újat akarni, szabadnak lenni azt is jelenti, amit a költő így fejezett ki: "az ember célja a küzdés maga". Minden ami új, ami változással jár, nagyon nehéz folyamat, mert ellenállásba ütközik. Ezt 48-ban Kossuth veressipkásai, akik két világhatalommal, az osztrák császársággal és az orosz birodalommal vették fel a harcot, ugyanúgy tanusíthatják, mint utódaik, a tankokkal szembeszálló pesti ifjak. Ők nem azért fogtak fegyvert, mert azt hitték, hogy minden azonnal meg is változik, hanem, mert hittek valamiben, amit tisztességnak neveznek, amiért hajlandók voltak kiállni a sokszoros túlerő ellenére is.

Mit teszünk mi, a 21. század magyarjai? Mi még a kisebbségben élő honfitársaink önrendelkezési jogáért sem állunk ki egyenesen, hanem folyton azt nézzük, hogy ki mit szól ahhoz, amit mondunk. Tavalý Erdélyt járva meglepőek voltak az ottani körülmények, amiket megismertünk, és a viselkedési formák, amelyeket ez az ott élőköl kiváltott. Egyfajta félelem van bennük, ami nálunk ismeretlen. Az erdélyiek félnek a hivatalos államvezetéstől most is, félnek például még a magyar igazolványok kiváltásától. Arról szó sem volt, hogy merjenek bármit követelni a kormánytól. Pedig 48-ban a 12 pont egyike így szólt: Uniót Erdellyel! Ma már egyszerűen csak élni akarnak...Őszintén szólva megdöbbsentünk, akik ezt megtapasztaltuk. Mi a helyzet itt, ahol azt mondjuk, hogy szabad világban élünk? A bölcs mondást idézem: "ne szólj szám, nem fáj fejem".

1848 azt is üzeni a 21. század magyarjának, hogy szeresse, bárhol is él, a közös hazát. Kossuth katonái között, a tisztek között számtalan volt, aki magyarul nem tudott beszélni, de úgy gondolkodott. Az aradi 13 közül 5 nem beszélt magyarul. 56-ban is sok ember állt a szabadságharc mellé, akik nem beszélték a nyelvünket, köztük oroszok is. Ma itt nem biztos, hogy mindenki pontosan érti, hogy mit mondok magyarul, de itt van, mert neki is üzent 1848 áldozatot vállaló küzdelme.

A szabadságharcnak nem lett volna fegyvere, ha a magyar asszonyok nem ajánlják fel ékszerüket a haza védelmére. Így volt ez 56-ban is, amikor halomba gyűlt és érintetlen maradt a papírpénz a pesti utca őrizetlen gyűjtőládáiban. Ezért az önző és anyagi 21-ik század

magyarságának azt is üzeni 48 és 56, hogy áldozzunk többet a közösségért, hogy váljunk újra egy családdá mindannyian. És azt is: legyünk tiszta kezűek, mert csak így marad meg a becsület.

A bátorság és a hazaszeretet mellett 1848 fontos üzenete még, hogy fogjunk össze a tiszta célokért. Kossuth zászlai alatt egymás mellett harcoltak az önkéntesek, nem kérdezték, milyen származású a másik. Ma viszont mi vagyunk önmagunk legfőbb ellenségei. Ma elválík egymástól a magyarság sok rétege, nem figyelnek a történelmi üzenetre, amiből okulni kellene. Ma egymás ellen fordul, és pártoskodik szinte minden magyar, és nemcsak Magyarországon.

1848-nak egy másik üzenete, hogy egy népnél sem vagyunk kisebbek, lebecsülendőbbek. Legyen kellő önismeretünk arról, hogy hol a helyünk a világban. De reálisan. Ne dicsérjük magunkat mindig, de figyeljünk arra, hogy a világ megismerje értékeinket. 1848-ban felnézett a világ a szabadságharcosokra, és 1956-ban is a magyarokért dobogott a világ szíve, mert példát mutattak a világnak emberi tisztességből és helytállásból. Akkor ők komolyan gondolták, hogy "Fényesebb a láncnál a kard". Ma viszont a pénz fényes, az emberi értékek másodlagossá válnak. Pénz után fut itt is, otthon is a ma embere, közben csökken a népesség, nem divat a gyerekvállalás, és ahogy olvastuk, közel egymillió munkáskéz hiányzik az étized végére Magyarországon.

1848 azt is üzeni, hogy védjük meg az igazságot, és adjuk azt át gyermekeinknek. A márciusi ifjak 12 pontja igaz volt 56-ban is, sok pontja ma is igaz. Elvekben nem szabad megalkudni. Az elvnek olyannak kell lennie mint a kőnek, mert a történelem rohanó vize minden mást elmos, ahogy Wass Albert írta: "a víz szalad, a kő marad. A kő marad".

Ilyen kövek vagyunk mi is itt az ötödik kontinensen, másod- harmadgenerációsok, és a kevés elsőgenerációs, aki még itt lehet közöttünk. Mi is üzenünk innen haza: üzenünk Erdélybe, az anyaországba, mindenhova, ahol magyarok élnek: kövek vagyunk, szétszórattatásunkban mégis magyarok.

Törődnünk kell egymással. Itt élek egy kettősségben: ausztrálként magyar vagyok. Emlékezzenek rá, erről szólt a Trianon Társaság, és a cserkészek szinköre által bemutatott szindarab is. Török Petra mondta itt el pár éve, hogy az iskola cserkészlet és a vele foglalkozó felnőttek hatására értette meg, miért vannak ünnepeink, nemzeti ünnepek. És azt is mondta: „Kérem, emlékezzenek, Jó, nagyon jó magyarnak lenni”. Amíg lesznek Petrák, és akik velük foglalkoznak, akik a fiatalság magyarságtudatának megtartását tartják önkéntes munkájuknak, addig, ahogy a költő mondja: "él magyar, áll Buda még.."

Talán lehetőség lesz az anyaországtól elszakítva élőknek egy emberibb, félelemmentes életre, de az elektronikus világháló révén minden más formájú együttműködésre. Csak együtt, egy nemzetben gondolkodva tudunk megmaradni, bárhol is élünk, mi, magyarok. Ehhez kell keresni a technika új vívmányait.

Ha sikerül elérni, hogy a külföldön élő magyar is úgy szavazhasson a választásokon, mint az otthon élő magyar, akkor hűek lehetünk 1848 ama üzenetéhez, hogy az otthoniakkal együtt kell építsük a szebb magyar jövőt. Ehhez még csak az kell, hogy mindennapjainkban ne csak értsük, hanem be is tartsuk 48 és 56 elveit, és a véráldozatokkal teli két szabadságharcból okulva a tizenkét évvel ezelőtt kezdődött forradalom is végre nyerjen befejezést.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. További Jó munkát!

Tóthné Kollár Katalin

Levél a tisztitáborból

A cserkésztisztképző tábor résztvevői a tábor végefelé levél formájában leírják gondolataikat a táborról. Időnként részben vagy egészben leközlünk egy-egy ilyen levelet mindnyájunk okulására és lelkesítésére.

Kedves Barátom!

Tudom, hogy régen hallottál már felőlem, de az elmúlt két hétben olyan fontos esemény történt az életemben, hogy arra gondoltam, ezt minél előbb meg kell osztanom Veled.

Varázslatban volt részem. Nem minden előzmény nélkül, saját jószántamból felültem egy repülőgépre, és magam mögött hagytam nemcsak Kaliforniát, hanem a mindennapok rohanását is. Itt New York államban, Fillmore mellett a Sik Sándor Cserkészparkban egészen más világ fogadott. A természet szépsége, Isten közelsége és a mindennapi magyar beszéd és gondolat uralma jellemzi ezt a helyet. Mintha egy darab magyar földet telepítettek volna ide az óceánon túlra. A magyar nyelv szépségének megőrzése, a magyar kultúra emlékeinek és jelenkori vívmányainak átöröktetése is célja az itteni programnak.

Kérdezheted, hogyan lehetséges ez napjainkban. Mindenekelőtt az szükséges hozzá, hogy sok embert egy közös cél kössön össze. Ebben az esetben a magyarul beszélő fiatalság nevelése. A bűvos szó az, hogy CSERKÉSZ. Ez itt egy kiképzőtábor, ahol rátermett kiképzők őrsvezetőket, segéd- és cserkésztiszteket nevelnek, hogy visszatérve csapatainkhoz mindannyian azon fáradozhassunk, hogy a ránk bízott cserkészeket „emberebb emberré és magyarabb magyarrá” nevelhessük. És hogy ehhez ne csak a jószándék legyen meg bennünk, hanem legyen meg a kellő tudásunk is, érdekes és színvonalas előadásokat hallgattunk a cserkészkorúak lélektanáról, a népi kultúráról, jellemnevelésről és a magyar és a világcserkészet történetéről. Hasznos és gyakorlati tanácsokat kaptunk a csapatvezetés és a táborvezetés mikéntjéről. Szükséges tudnivalókat szereztünk be a Szövetség felépítéséről, annak kapcsolatairól a társadalommal, egyházakkal, és testvérszervezetekkel világszerte. Láthatod, hogy milyen zsúfolt volt a program.

Két dolog könnyítette meg az információ-zuhatag befogadását: ez a mesés környezet az erdő közepén, valamint a társak közössége. Mindenkinek ilyen előadótermet kívánok a tiszta kék ég alatt, az sem baj, ha a farönkökön való ülés kicsit kemény, ha, amiről hallunk, olyan fontos, és betölti a lelket.

A legnagyobb élményt talán mégis az jelentette számomra, hogy csodálatos emberekkel ismerkedtem meg. Felejthetlenné vált számomra a világ minden tájáról jött vezetők lelkesedése, nyitottsága, jószándéka. Egyikük Bostonban indít új csapatot, másikuk Stuttgartban végzi egyedül a csapatparancsnoki teendőket és vezeti a magyar iskolát. Van, aki Venezuelában vezet csapatot már évek óta, vagy Buenos Airesben gyűjt új gyerekeket a cserkészzet zászlaja alá. Jó volt találkozni velük és tapasztalatot cserélni.

Hálás vagyok az Égnek, hogy ennek a hazánktól távoli kis magyar szigetnek tagja lehettem. Kicsit átfogalmazva a tábortüzi verset: lángot kaptam, és ígérem, hogy tovább adom.

Kedves barátom, ha újra találkozunk, még sok mindenről kell beszélgetnünk. Addig is Jó munkát!

Nickl Károly, cscst.

A népdal szerepe a magyar cserkészzetben

Amikor a magyar cserkészek 'felfedezték' a magyar népdalt, még nem volt zsebrádió, magno, CD vagy internet. A táncházmozgalom sem létezett még mai formájában.

A magyar népdal zenei, kulturális értékelése -a falusi világon kívül- csak a két világháború között indult igazában. Hódító útjának kezdetén, amikor az iskolában már ugyan tanították ezeket a dalokat és kórusfellépéseknél is egyre gyakrabban lehetett belőlük hallani, a dalok csengése sok városi fülnek még kissé *idegen* volt. De a cserkészeknek is át kellett először ugrani egy 'kerítésen'. A városi felnőttek ugyanis nem népdalokat énekeltek akkor, hanem jobb esetben vonó alá írt cigánynótákat, rosszabbikban nyugati, főleg német nyelvterületről származó dallamokat.

Ha az először 1922-ban kiadott *Magyar Cserkész Daloskönyve* ma már sárguló oldalai között lapozgatunk, a *Himnusz*, *Szózat*, *Hiszekegy* és a cserkészindulón kívül elsősorban csapatindulókat és alkalmi cserkésznotákat találunk abban, és csak annak hat későbbi kiadásában találunk növekvő számban magyar népdalokat. Ez a Dr. Spielenberg György cserkésztesti összeállításban megjelent első könyvecske inkább a nótázást magát kívánta népszerűsíteni a cserkészzetben és -ez mint a későbbiekből ki fog derülni- sikerrel.

Nyolc évnek kellett először eltelti addig, míg *Kodály Zoltán* táborozó cserkészekkel találkozván észrevette a cserkészek daltudásának hiányosságait. Ekkor magára vállalta, hogy lendít egyet ezen a helyzeten, hogy ezután jelentősebb szerepet kapjon a népdal a cserkésznevelésben is.

1930-ban jelent meg *Kodály Zoltán* előszavával a *Magyar Cserkész Szövetség* kiadásában, *Bárdos Lajos* szerkesztésében, a híressé vált *101 Magyar Népdal*. Ez hozta meg a nagy fordulatot. Még a háború vége előtt hat kiadást ért meg, majd amikor Magyarországon 1948-ban betiltották a cserkészzetet, azt a nyugatra menekült cserkészek, ott még több ízben kiadták.

A "101"-ben a népdal döntő szerephez jutott. A dallamok abban már nem német dallamok leszármazottjai voltak, hanem a magyar eredetűek. Ma már tudjuk, egyik másik dallamunk eredete a honfoglalás előtti időkre, de némelyiké egészen az őshazába vezethető vissza. De találunk népdalaink között olyanokat is, melyek hasonmásai pl. mari népnél énekeltek, olyanoknál tehát, akikkel a magyarok a népvándorlás alatt találkoztak.

A *101 Magyar Népdal* 1929-től 1943-ig hat kiadást ért el és harmincezer példányban fogyott el. Az azt követő *Madárka*, *102 Magyar Népdal*, szintén a *Magyar Cserkészszövetség* kiadásában jelent meg, de már külföldön, mert Magyarországon betiltották a cserkészmozgalmat. Ennek egy elektronikus változata (szöveg és dallam) a *Külföldi Magyar Cserkészszövetség* könyvespolcán megtalálható: http://www.cserkesz.org/el_konyvtar/madarka.zip

De a cserkész nótázás természetesen ezután sem öncélú tudományápolás, zeneápolás, hanem a vidám együttlét kifejezője, a prózai "fecsegésnél" sokkal értékesebb komoly vagy tréfás kommunikációja. Cserkész-hagyományaiknak megfelelően volt is, lesz is mindig magyar népdal, melyekre a fiúk-lányok cserkész-szövegeket is írnak örsi nóták, csapatindulók, stb. alakjában. Ezáltal a szerző örs vagy csapat kétszeresen magáénak érzi ezeket a dalokat. A dal

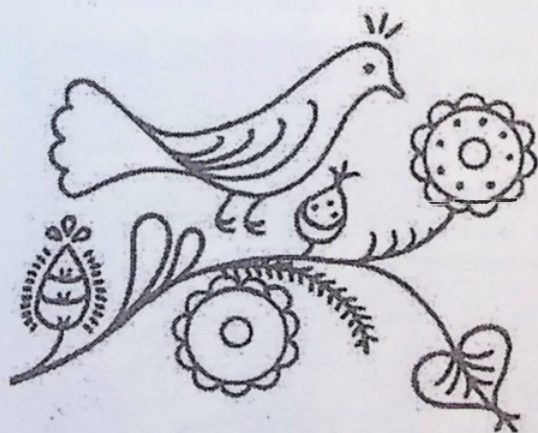
feszültségeket old, összehangol. Szerepe van a fáradtságot felejtő menetelésnél egy kiránduláson ugyanúgy mint egy barátokat szerző meghitt tábortúznél vagy az emelt hangulatú vallási életnél, legyen az a fenyvesek között vagy a templomban. Szerepe van úgy a dallamnak mint a dal szövegének.

Tény, hogy a magyar cserkészek rövid idő alatt beálltak zenei nagymestereink tanítványai közé és a népdalművelést egyre növekvő szinten tették. Aki ma azt gondolja, hogy kizárólag *Bartók Béla*, *Kodály Zoltán*, *Lajta László*, *Vikár Béla*, stb. nagynevű gyűjtőink vették ki részüket az értékgyűjtésből és értékmegőrzésből az téved. *Regőscserkészeink* már a két háború között maguk is végeztek gyűjtőmunkát faluhelyen, ahol táboroztak éppen. Volt ahol ezt nagyon következetesen tették. Vajon hány nép cserkészmozgalmában találjuk meg a magyar regőscserkészzet megfelelőjét?

Fáradhatatlan regőscserkészek

Sokan elfelejtik, de a regősélet a cserkészletben már a 30-as évek végén, tehát 40 évvel hamarabb indult, mint a másik nagy -szintén a népi kultúrára épülő- *táncházmozgalom*. A regősök dalait csak ritkábban kísérték muzsikuskok, legfontosabb volt az ének. Jó hallás ide vagy oda, minden fiatal magyar szívesen énekel, különösen, ha a szöveg is kedvére való! De természetesen a később szokássá vált *regőstáborokban* is szerephez jutott a furulya, a citera és ritkább esetben egy-két vonóhangszer. A hangsúly mindig az éneklésen, a verses regősjátékok járásán volt (Hej, regő rejtem...) éspedig már tizenéves kortól.

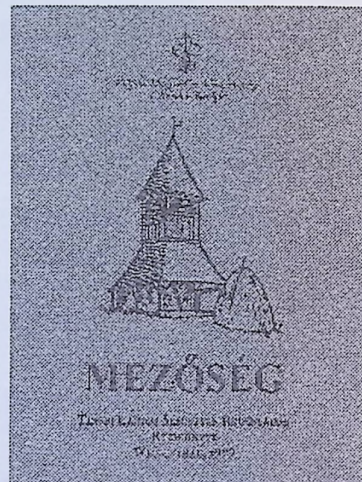
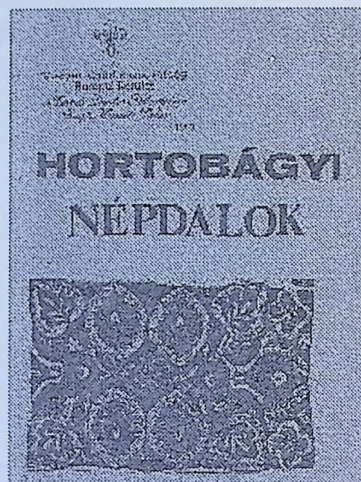
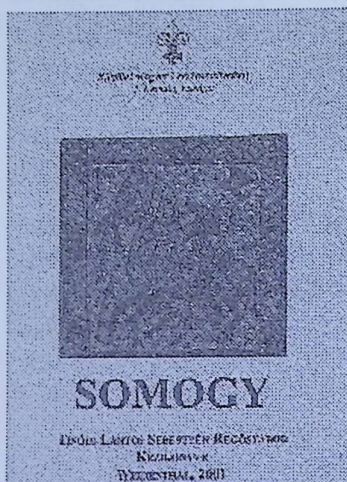
A *Külföldi Magyar Cserkészszövetség* életében is jeletős szerepet kapott a regőscserkészlet. Az évek során sok kiváló szakember segített be ebbe a munkába, de különösen ki kell emelni a nyugateurópai rendszeres húsvéti regőstáborok vezetőjét, *Konthur Mária* *cst-t* aki a táborok előtt egy-egy témához kapcsolódó vastag néprajzkönyvet is szerkeszt a *Kárpát-medence* jellegzetes néprajzi tájairól, abban rendszeresen 50-60 tájjellegű népdal kottájával és szövegével. A kiadványokat *Konthur Zoltán st.* rendezi nagy szorgalommal sajtó alá.

Alábbi képek az 2000-es, 1990-es 1999-es *Tinódi Lantos Sebestyén* regőstáborok kiadványainak fedőlapjait mutatják.

A Tinódi Lantos Sebestyén regős-sorozatban eddig a következő kiadványok jelentek meg:

Csángóföld I.(1982), Alföld I. (1983), Szigetköz, Csallóköz (1984), Kalotaszeg (1985), Alföld II. (1986), Háromszék (1987), Palócföld I. (1988), Balaton-Felvidék (1989), Hortobágy (1990), Szék (1991), Palócföld II. (1992), Regős Cserkészkönyv (1993), Bukovinai Székelyek (1997), Szatmár (1998), Mezőség (1999), Csángóföld II. (készülőben), Somogy (2001).

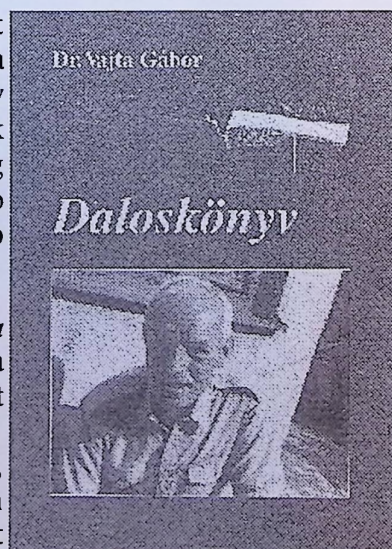

Nótáskedvű öregcserkészek

Az emberi hang köztudottan úgy férfiaknál mint nőknél magas korig megmarad (a hallás hamarabb mondja fel a szolgálatot, mint ezt pl. Beethovenről is tudjuk). Ebből adódik az, hogy a mai öregcserkészek között nem csak nagy népdaltudásúak, de vidám nótáskedvűek is akadnak, akik tudásukat sohasem rejtették véka alá. Amint lehetett, tanították újra a fiatalokat és daloltak velük együtt maguk is. Emlékeik és tudásuk nyomán az elmúlt években két daloskönyv is napvilágot látott.

Az egyik a fentemlített első, a háború előtt hat kiadást megélt **Cserkészek Daloskönyve VII.** teljesen átdolgozott kiadása *Ivasivka Mátyás* pécsi cserkészvezető és karnagy összeállításában. A könyv magyar népdalok mellett sok cserkésznótát, de azon túl *Taize-i* énekeket és nemzetközileg ismert dalokat is tartalmaz. A könyv a *Márton Áron* kiadó gondozásában először 1991-ben jelent meg és már több utánnyomásra volt szükség.

A másik, a *Daloskönyv* -az időközben elhunyt- *Dr. Vajta Gábor* munkája. A címből nem sejthető, de ha belelapozunk a könyvbe érezhető a szerző öregcserkész volta. Az összeállítást élete végén, 1998-ban kezdte és kevéssel halála előtt fejezte be. A dalokat szalagra énekelte, azokat fia 'furulyára vitte', lejátszotta, majd úgy kottázta le, hogy azok könnyen furulyázhatók legyenek. Fiának írt útmutatása szerint a dalokat

1940-től gyűjtögette, majd átmentette azokat a kommunista korban megélt borzalmak időszakán.

Minden vágya volt, hogy művét befejezhesse, sürgette az idő, sürgette betegsége. A könyvben található 220 népdal idősebb cserkészek körében nagyrészt ismert, ennek ellenére kevés átfedés van a "101"-es sorozat népdalaival. A szerző a dalok legtöbbször a gyűjtés helyét is megadja. (ISBN 963 640 6782 Kucsák nyomda Vác, 2000)

Ez a könyv is bizonyítja, hogy a két háború között avatott cserkészeknek a népdalokra fogékony része általában 150-250 magyar népdalt ismer! De a külföldre kényszerültek között is akadnak többen, akiknek ennyi népdal van a tarsolyában. Külföldön született gyermekeiknél pedig megfigyelhető, hogy azok sokszor jobban tudnak magyarul énekelni mint beszélni...

Elektronikus kiadványok

A 90-es évektől fokozatosan, majd az ezredfordulót követve egyre több cserkészcélt szolgáló elektronikus népdalkiadvány látott napvilágot az interneten. Hazai és külföldi magyar cserkészcsoportok honlapjain egyaránt találhatók kisebb nagyobb népdalgyűjtemények - többnyire MIDI kódolásban- (lásd az áttekintést a www.iae.nl/users/nickl/nepdal.html oldalon).

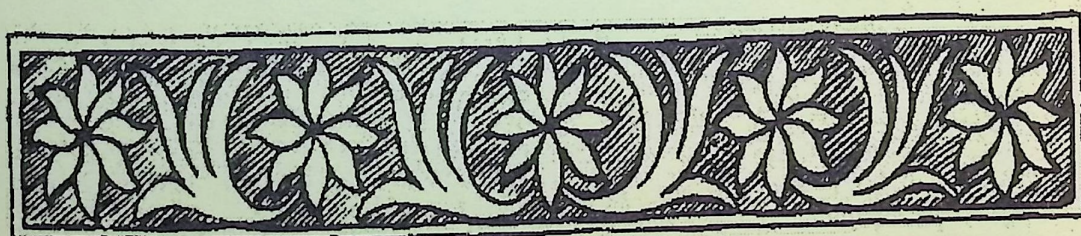
Az első nagyobb lélegzetű munka *Felsővályi Ákos* kezéből került ki, aki a *Madárka*, 102 *Magyar Népdal* eredetijét ültette át egy egyszerű számítógéppel is kezelhető, *hangzó* ('furulyázó') változatba:

KMCSSZ E-könyvtár

A másik gyűjtemény még fejlesztés alatt van és 'MUS' kódolással készül. Jelenleg 200 ilyen kotta van a népdal szövegével együtt a Hálón. A kódolás érdekessége, hogy a gép lejátsza a kotta dallamát egy kívánt (MIDI hangzású) hangszeren:

Zenei Anyanyelvünk Példatára.

A szalagon vagy lemezen eddig kiadott dalgyűjtemények egy idő után valamennyien eltűntek a Web-ről, többnyire a kiadók jogvédelmi követelése miatt. Várjuk tehát cserkészkarosok felvételeit, akik szívük örömeiből és nem pénzért éneklnek a magyar népdalt.

ÜZENET A SZERKESZTŐTŐL

Kedves Cserkésztestvéreim!

A VL a (külföldi) magyar cserkészvezetők lapja. Az egyetlen sajtótermék, amely többek között arra van hivatva, hogy a mi gondjainkkal foglalkozzék, hogy lapjain megosszuk egymással örömlünket, bánatunkat, cserkész tapasztalatunkat, sok hasonló és különböző problémánkat és sikerélményünket. Most megint fel akarom hívni a figyelmeteket, hogy használjátok ki a VL-t, mint a cserkészvezetői gondjaitok fórumát, IRJATOK A VEZETŐK LAPJÁBA!

Elsősorban a csapatmunkát végző, huszas-harmincas éveikben levő (tudom, a legelfoglaltabb) fiatalokhoz próbálok szólni. Hiszen döntően Rajtatók múlik, hogy tovább él-e a cserkészletünk és hogyan él tovább. Hallassátok a hangotokat, mondjátok el véleményeteket olyan dolgokról, amit tapasztalatból Ti ismertek legjobban!

A VL legutóbbi számában megjelent interjú a külföldön született, Magyarországon letelepedett KMCsSz fiatalokkal biztosan támasztott kérdéseket Bennetek. Mit jelent külföldi magyarnak lenni?

Ugyanebben a számban mit szóltatok Szentkirályi Endre vitaindító cikkéhez az amerikai iskoláról? Pedagógiáról van szó, amit mi mindnyájan, hivatásból vagy műkedvelőként, gyakorlunk. Több hasonló, megalapozott vélemény, hozzászólás, kérdés kívánczik még ide, és biztos vagyok, hogy szinte mindnyájatoknak van gondolata, kérdése ilyen alapvető témákról, amelyeket idáig nem ért rá papírra vetni. Nem is okvetlenül egész cikkeket kérek, egy-két mondatos hozzászólás egy megjelent cikkhez is érdekes. Legyen a VL az aktív cserkészvezetők fóruma.

Jó munkát! Avvakumovits Ottó, cscst.

VEZETŐK LAPJA

KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZVEZETŐK,
SZÜLŐK ÉS TÁMOGATÓK FÉLÉVI ÉRTESÍTŐJE

KIADÓ:

KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG

2850 Rt. 23N

NEWFOUNDLAND, N.J. 07435

SZERKESZTŐ: AVVAKUMOVITS OTTÓ, CSCST.

AVVAKUMOVITS@EARTHLINK.NET
